

Lääne-Harju Vallavalitsuse kogukonnakomisjoni koosoleku protokoll

Klooga

16.05.2019 nr 4

Algus 18.05, lõpp 20.25

Kogukonnakomisjoni koosolekust võttis osa 17 liiget Maret Vetemaa (Keila-Joa), Ingrid Plado (Keila-Joa), Reigo Krutto (Klooga), Karit Raidmets (Klooga), Andrus Saliste (Kurkse), Tuuli Edur (Laulasmaa/Käesalu), Kadi Torjus (Lehola), Kaire Kaer (Lohusalu), Kalle Kalbre (Lohusalu), Guido Leibur (Madise/Langa), Krista Maaro (Ohtu), Ilona Gilden (Pae), Kati Teär-Riisaar (Paldiski), Merle Tank (Paldiski), Heiki Hõimoja (Põllküla/Kersalu), Kerli Lambing (Vasalemma), Eve Jakobson (Vilivalla).

Puudusid Eero Salumäe (Karjaküla), Maia Heidemann (Kasepere), Annika Jõks (Kulna), Kairi Niinepuu-Mark (Lohusalu), Ando Eelmaa (Määra), Eve-Mai Valdna (Tuulna),

Kutsutud: Lääne-Harju vallavanem Jaanus Saat, vallavanema nõunik Anneli Lääne, MTÜ Kodukant, Vabatahtliku varava moderaator Anu Viltrop, juriidiline nõustaja Jaana Ojala (Klooga), protokollija Maris Ehrbach (Klooga)

Koosolekut juhatas: Andrus Saliste

Protokollis: Maris Ehrbach

Andrus Saliste tutvustas päevakorda:

Päevakord:

1. Vanurite ja üksikute inimeste tugivõimalused vabatahtliku töö kaudu - võimalused, ohud, lahendused. Teema moderaator **Ingrid Plado**, Vallavalitsuse poolt Jaanus Saat, lisaks kutsutud Anu Viltrop (<https://vabatahtlikud.ee/kontaktid/>)

Ajaline maht paneeritud 45 min

2. Külade kantide arengukavad, külade-piirkondade kaetus valla arengu- ja tegevuskavas. Esmase ülevaate ja ühe näitlikustamise teeb **Andrus Saliste**.

Ajaline maht planeeritud 20 min

3. Komisjoni töö "laiem" kommunikatsioon - kuidas anda teada millega komisjonis tegeleme. (Lääne-Harju valla lehes igakuine rubriik + kokku lepitud kommunikatsioon sotsiaalmeedias) - toimetajate meeskond - teemat tutvustab **Andrus Saliste**.

Ajaline maht 10 min

4. Töörühmade ülevaade kahe komisjoni koosoleku vahelisel perioodil

4.1. Liikmelisuse töörühm **Heiki Hõimoja**.

Ajaline maht 10 min

4.2. Jäätmegrupp (siinkohal meeldetuletus, et külad/piirkondade esindajad täidaks andmebaasi komisjoni dokumendihoidlas) - **Kerli Lambing.**

Ajaline maht 10 min

5. Vaba mikrofon

Päevakorrapunkt 1

Vanurite ja üksikute inimeste tugivõimalused vabatahtliku töö kaudu

Ingrid Plado: vabatahtlik töö on mulle südamelähedane. Mingisse sellealasesse organisatsiooni ma ei kuulu. Olen olnud omas piirkonnas nagu vahendaja – viinud kokku inimesed, kes midagi otsivad või vajavad ja need, kellel on midagi pakkuda (näit. kellelgi on pakkuda korras külmkapp ja keegi vajab hädasti külmkappi). Olin Tornimäe turu eestvedaja ja see kujunes suurelt jaolt suhtluskeskuseks. Olen suhelnud Harju-Risti kiriku juurde moodustunud vabatahtlike grupiga, kes on kursis piirkonna abivajajatega ja kõik toimib ideaalselt. Endal nn professionaalne kogemus puudub ja seetõttu tõstatasingi küsimuse sellise töö vajadusest meie vallas. Soov on saada koolitust, moodustada väike töörühm, kes uuriks ja kaardistaks olukorra vallas ja tuvastaks vabatahtliku töö vajaduse.

Anneli Lääne: ei tohi segi ajada vabatahtlikku ja sotsiaaltööd. Vabatahtlik ei käi vanuri või puudega inimese juures koristamas ega ka inimest abistamas vms. – see on sotsiaaltöötaja töö ja seda peab tegema professionaal. Vabatahtlikule jääb sotsiaalne suhtlemine.

Jaanus Saat: kuidas toimib FB grupp „Lääne-Harju valla teenused, tooted ja abilised”

Ingrid Plado: väga hästi toimib, üle 3600 liituja. Kontrollin liitumist.

Anu Viltrop: olen siin, et tutvustada MTÜ-s Kodukant tegevust vabatahtliku töö alal. MTÜ Kodukant on aastast 2013 siseministeriumi strateegiline partner. On olemas dokument, kus fikseeritud vabatahtliku töö arengukava EV-s. 2018.aasta augustis võitsime sotsiaalministeriumi hanke eakatele vabatahtlike seltsiliste süsteemi loomiseks. Eestis on vabatahtlikkusega väga hästi, vabariigi taasiseseisvumise algaastail oli probleeme, kuid nüüd on kõik valmis kaasa mõtlema ja -lööma. Iga teine meist on teinud vabatahtlikku tööd, teadlikult või mitteteadlikult. Kuid sotsiaalvaldkond on olnud siiani vähe hõivatud, sest nn inimene tänavalt ei pääse sellele valdkonnale niisama lihtsalt ligi. Meie pakume raamistikku, et viia kokku abivajaja ja – pakkuja. Kahe aasta jooksul peaksime liitma projekti 1000 abivajajat – tundub pretensioonikas. Aga tegelikult mitte, oleme tegevad Harjumaal, Lääne-Virumaal, Pärnumaal, Põlvamaal, Viljandimaal. Aega võtab nn piiride paikapanek – mida teeb vabatahtlik, mida sotsiaaltöötaja?

Kell 18.15 saabus Henry Mang (Hatu), kohal 18 komisjoni liiget

Piirid on õhkõrnad, ka abivajajad kompavad piire. Näit. vabatahtlik peseb üks kord nõud ära ja kui on nutikas abivajaja, siis võib peagi märgata, et vabatahtlik „keedab-küpsetab ja koristab ...”, see ei ole selle projekti eesmärk. Vabatahtlike tööks on suhtlemine, koostegemine – ettelugemine, arutelud päevaprobleemidest, lihtsalt jutuajamin, ärakuulamine, käiakse koos kinos, kontserdil, kalmistul, näitustel, jalutamas; viiakse kurssi tänapäevaste infotehnoloogiliste vajadustega – televiisorist järelvaatamine, salvestamine,

internet, nutitelefon jne. Külastatakse erinevalt, nii kuidas vajadused ja võimalused – mõni 2-3 korda nädalas, teine kaks korda kuus. Saame õnnestuda vaid siis kui on koostöö valla sotsiaaltöötajate ja kogukonnaga. Abivajajatega on eelnevalt vaja suhelda pikaajaliselt, et kaoks umbusaldus - selleks on maakonnas koordinaatorid, kes seda tööd teevad. Sõlmime kolmepoolse lepingu ja kolmas osapool peab konkreetset olukorda teadma ja tundma. Eelduseks on see, et sotsiaaltöötajad oskaksid pakkuda sobivaid abivajajaid. Esmalt antakse esmane info mees või naine, kui vana ja umbes, mida ootab. Mitte nimeliselt. Et vabatahtlik tunneks end tugevalt, korraldame koolitusi. Eelnevalt ja ka jooksvalt lisakoolituspäevi. Projektis võimalus katta ka vabatahtliku sõidukulud. Lääne-Harju valla sotsiaaltöötajad ütlesid projektiga liitumispakkumiseset ära, põhjendades hiljutise valdade sundliitmisega ja vajadusega tööprotsesse vallas ühtlustada. Projekti lõppedes 2020 peab olema meil sotsiaalministeeriumile esitada nägemus, kas sellist teenust on EV-s vaja, kas on võimalik rakendada ja millised on kulud. Vabatahtlik töö on alati isiklik valik, seda ei saa ei kampaania-ega sundkorras teha.

Arenes arutelu:

*kes-kuupalju juba lihtsalt niisama on olnud kellegi abistaja/toetaja,

*kas ja kust saab andmeid abivajajatest, kas on olemas registrid - andmekaitseaduse nn takistavast osast,

*väiksemates asumites tuntakse-teatakse, suures vallas ja alevikes abivajajad laiali või korterites peidus ja võib juhtuda, et ka teadmata,

*sotsiaaltöötaja ei anna infot – ei saagi anda lähtuvalt isikukaitse reeglistikust,

*abivajaja võib muutuda ka häirivaks, liiga nõudlikuks, nõuab, et iga kell oleksid telefonitsi kättesaadav, - kuidas aidata „maha laadida“, taastuda vabatahtlikku

*inimesi on erinevaid – kellel on fikseeritud puue vms ja seega on ka kuskil registris, aga need, kes püüavad hambad risti eluga toime tulla – neid ei märgatagi.

Anneli Lääne: astun sotsiaaltöötajate kaitseks välja – sotsiaaltöötaja vastutab personaalselt antud info eest ja kui peaks midagi juhtuma, siis vastutab sotsiaaltöötaja seaduse järgi. Mitte vabatahtlik. Kaugelelavad lapsed/lapselapsed võivad sekkuda, et mis toimub?

Anu Viltrop – mitmepoolse lepinguga, kus üks pool on ministeerium ja projekt ja teine pool abivajaja ning kolmas vabatahtlik seltsiline, selged vastutused on paigas ja oluline on siinjuhul kokkulepe ja ülevaade.

Guido Leibur: minu arusaamise järgi on märksõnaks märkamine. Kogukonna liikmete poolne abivajaja märkamine.

Ingrid Plado: Eesmärk omaette ei olnud täna selle vabatahtlike projektiga liitumine. Kuuldud tutvustus oli inspireerimiseks. Mina ei mõtle ainult üks-ühele abistamist vaid on ka inimesi, kes vajavad osalist tööd – otsin tööandjaid, kes oleks huvitatud neid hõivama.

Ettepanek on moodustada vabatahtlike tööruhm, vaatame, mis välja tuleb. Kes on sooviga antud valdkonda panustada, kaasa rääkida ja -mõelda, palun võtta ühendust Ingrid Pladoga. Info kogukonnakomisjoni dokumendihoidlas

Päevakorrapunkt 2

Külade kantide arengukavad, külade-piirkondade kaetus valla arengu- ja tegevuskavas.

Andrus Saliste: küla arengukava ei ole kohustuslik, aga kui on olemas, siis hõlbustab see asumi arengu jälgimist ja vajaduste rahuldumist. Valla piires on asumite arengukavade olemasolu sisendiks valla arengukava koostamisel ja igaaastasel ülevaatamisel-täiendamisel.

Kell 18.55 Karit Raidmets lahkus, kohal 17 komisjoni liiget

Jaanus Saat: vallavalitsusel on igaaastaselt kohustus valla arengukava üle vaadata ja ajaliselt vajalikud muudatused sisse viia. Sel aastal teeme seda oktoobris ja asumitel on praegu õige aeg omi arengukavasid koostada-kohendada. Arendusnõunik Asso Nettan saadab lähiajal laiali kutse esitada arengusoove valla uuenevasse arengukavasse.

Andrus Saliste: kui internetikeskkonnast otsida, siis võib leida Harju-Risti ja Altküla arengukava ja Laulasmaa küla kohta küsitluse arengukava koostamiseks. Valla arengukavas on suuremad asumid mingigi teemaga ära märgitud. Kõige rohkem Paldiski. Aga meie 54-st asumist ei ole valla arengukavas mainitud 25-t asumit. Mõni on väike ja puudub ühine koostoime, aga mõnel juhul ei pea ka olema soove. Peamised probleemvaldkonnad on keskkonna-, sotsiaal-, teede korrashoiu valdkonnad. Arengukava koostamise eelduseks on kogukonna kokkulepe, mida vajatakse, mida tahetakse.

Praegu on õige aeg anda vallale sisend arengukava korrigeerimiseks. Aluseid ja näidiseid leiab internetist kui ka kogukonnakomisjoni dokumendihoidlast Drive keskkonnas (näiteid üle-Eesti).

Kell 19.05 Jaanus Saat ja Anneli Lääne lahkusid.

Päevakorrapunkt 3

Komisjoni töö "laiem" kommunikatsioon - kuidas anda teada millega komisjonis tegeleme.

Andrus Saliste: küsimus on selles, et komisjon koos käinud juba üle aasta, aga kas valla rahvas meie tegemistest ka teab, meid kas üles leiab ja kas info levib. Valla ajaleht ilmub regulaarselt kord kuus. Kuuldavasti on paraku aga levikuga probleeme, kuid leht olemas ka sotsiaalmeedias ja sealt võimalik lugeda. Valla koduleht on harva külastava tavainimesele keerukavõitu, vajalik info raskesti leitav. Kogukonnakomisjoni protokollid ja muu vabaihendusi puudutav info valla kodulehelt iseenesest leitavad alalehelt „Kogukonnad“. Vallal ka FB-leht, mis suhteliselt aktiivne. Kas on vaja asumitesse infotahvleid? Kogukonnad peaksid ise avaldama soovi, kuhu tuua valla ajalehed, kust on need hästi kättesaadavad. Valla asumitel ehk neis tegutsevatel vabaihendustel on kokku 10 kodulehte ja 20 FB-lehte, millest aktiivseid vaid 10.

Vallalehe toimetusega on kokkulepe, et lehe järgmisest numbrist hakkab ilmuma igakuine veerg/kolumn, mis kajastab kogukonnakomisjoni tegevust. Mõistlik on moodustada töögrupp, kes seda veergu toimetab – soovijatel palun ühendust võtta Andrus Salistega – kommunikatsioonigrupi eestvedajaga

Arenes arutelu:

* komisjon jääb inimestele kaueks – vastuseks: nii kaueks, kui sina ise komisjoni liikmena oled kogukonnast; Seda kaugust/lähedust saame ise oma tegevusega reguleerida

* Ettepanek: mõttekas oleks iga kuu võtta arutelu alla ühe küla/piirkonna probleemid – vastuseks: teemade tõstatamine on olnud avatud, tuleb vaid ise tõstatada ja hea meelega käsitleme.

* vallaelanikele tuleb teada anda, et inimesed pöördusid kohalike komisjoni liikmete poole ja räägiks muredest;

* vallaametnikega suhtlemisel on häda selles, et ei saa pöördumistele vastuseid – vastuseks: seadusjärgne kohustus vastata 30 kalendripäeva jooksul, mõistlik kasutada valla kodulehelt teabenõude vormi, siis kohustus vastata 5 tööpäeva jooksul (vaata valla kodulehel “Juhtimine“ – teabenõude vorm) või kasuta sealtsamast „Teavita probleemist“, mis võimaldab teavitada heakorraprobleemist, näiteks prügihunnik metsa all, lahtine kaev, tänavavalgustuse lamp ei põle vms.

Kalle Kalbre: 15 aastat töötan maanteeametis ja sama kaua ei ole olnud lubatud kohalike teede üle järelevalvet teostada. Nii ongi tekkinud olukord, kus kõik teetsad kinni, kas tõkkepuu või keelava liiklusmärgiga. Nüüd on käimas kohalike teede inventuur, mis puudutab kõiki teid. 1. oktoobriks 2019 toimub kaardistamine ja riik lõikab kõik teed katastriteks ning omanikega sõlmitakse kas sundvaldus- või notariaalne leping. Sundvaldusleping toob kaasa 20 m laia teekoridori ja notariaalne leping 5 m laiuse. Mis sellise tegevuse reaalne tulemus on – ei oska praegu ette öelda.

Töögrupp, mida veab Kerli Lambing - saata andmed valda pöördumiste kohta, millele pole vastuseid saadud või on saabunud liigse hilinemisega ja Kerli Lambing koostab märgukirja.

Päevakorrapunkt 4

Töörühmade ülevaade kahe komisjoni koosoleku vahelisel perioodil

Liikmelisuse töörühm

Heiki Hõimoja: mõned pidepunktid – ollakse komisjonis nn kogukonna mandaadiga, Eelduseks, et komisjoni liikmel on oskus ja koostöövõime. Eelnõude kooskõlastamise töö seisab ainult Kerli Lambingu, koostöös vallavanemaga, õlul – see ei ole normaalne. “Jää“ on õhuke, näiteks Kerli loobub või toimub nn paleepööre ja kas uued inimesed peavad komisjoni vajalikuks, jätkusuutlikkus nõrk. Kas on õigem esindatus läbi MTÜ-de, vaevalt. MTÜ võib moodustada 2 inimest väga kiiresti ja ongi esindatus. Padise piirkond on korraldanud kokkusaamised ja esitanud esindajad, keila piirkonnas on enamasti isehakanud. Kas Paldiski esindaja on „võimsam“ kui teised – selja taga ikka 3000 elanikku? Me ei suuda luua kõiki rahuldavat protseduuri. Ettepanek: kui piirkonnast kandidaate rohkem kui kehtestatud kvoot, toimub komisjonis salajane hääletamine. Ja väljajääjad jäävad asendusliikmeteks, asendab kui kinnitatud komisjoni liige välja kukub. Oluline on osalemine komisjoni koosolekutel – ettepanek: kui kolmel (3) kuul ei osale, langeb komisjoni koosseisust välja - roteerumise

põhimõte on mõistlik. Komisjoni koosolek on üldjuhul avalik, külalisi kutsutakse. Kui etteaste tehtud, lahkub.

Andrus Saliste: töörühmade moodust(u)amine ja töörühmades osalemine on ülioluline. Ideaalne on olukord, kui me kõik oleme kuskil töörühmas tegutsemas, kaasamõtlemas. Ent töörühmad on isetekkelised, probleemi/valdkonna põhised, parendamist vajava suuna või valdkonna osas.

Kaire Kaer: Google Drive`is üleval olevad dokumendid – ma ei tea kunagi, mida ma võin kommenteerida, mida mitte.

Kerli Lambing: dokumendil on päises mäрге, kas on avatud kommenteerimiseks ja mis ajani. Või on juba valmisdokument.

Jäätmegrupp

Kerli Lambing: keskkonnaalased ja prügimajanduse korralduslikud asjad vallas võiksid liikuda, aga kahjuks taas üks vallaametnik lahkub. Suhteliselt lootusetu olukord. Panime Google Drive`i üles probleemkohtade kaardistamiseks faili. Tänapäevaks on märku andnud ainult 4 asunit: Kurkse, Klooga, Karjaküla, Vasalemma. Väga on vajalik, et me kaardistaksime vanad ja ka uued isetekkelised prügimäed, lagununud hooned ja muud probleemsed kohad. **Kutsun üles – pange kirja!** Pakendikogumisteema ka – kas ja kus on probleemsed pakendikonteinerid, kus üldse pole. Probleemkohtade kaardistamise faili pange kirja ka soovituslikud paigalduskohad. Tekkiv kokkuvõttev dokument läheb edasi valda.

Eesmärk leida uue jäätmeveo hanke paremaks korraldamiseks, samuti erinevate lahenduste loomiseks, parimad sõltuvalt piirkonna eripäradest. Just täna on see aeg, kus saame uue perioodi olukorda ennetavalt muuta!

Kell 20.20 saabus Karit Raidmets (Klooga), kohal 18 komisjoni liiget.

Arenes arutelu:

*eramaadel olev praht, mõningad kinnistuomanikud on seisukohal – oma maa, teen mis tahan;

*probleemsed on mitmesugused kihuhunnikud – maaomanikul kohustus likvideerida;

*vanad mittearvel olevad väärtusetud sõidukid, mõnel kinnistul neid juba 2-3-4;

*bussipeatuste prügikastid muutuvad nädala lõppudes ladestuskohtadeks. Üheks lahenduseks kord nagu näiteks endises Kernu vallas, kus palju suvilaid ja prügi äravedu toimub pühapäeviti. Samuti hea näide Ingrid Plado poolt, kus aiandusühistute üldkoosolekutel (60 kinnistut) iga-aastaselt ja ka jooksvalt tehakse meeldetuletusi, et jäätmetekitajate mure on ka ladestada jäätmeid korrektselt – kogukonna koolitus. On võimalik sõlmida erinevaid ühiseid lepinguid prügi äraveoks;

*regulaarse prügi äraveo vabastusavaldused tuleb esitada 20. jaanuariks, aga tegelikult esitatakse neid pidevalt. Raske kontrollida, kas alusetud või mitte. Üheks võimaluseks elektritarbimise jälgimine.

Andrus Saliste: kui saame korda tasuta pakendikonteinerite süsteemi ja inimesed hakkavad prügi sorteerima, siis väheneb olmeprügi maht 2/3 võrra. On olemas ka rahaline motivatsioon lisaks ökoloogilisele jalajäljele

Lepiti kokku järgmised komisjoni koosoleku toimumise aeg:

13. juuni 2019 Pedasel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Andrus Saliste

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Maris Ehrbach

Protokollija